

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pravěk - osmisměrky

VY_32_Inovace_2_01

Vylušti si tyto osmisměrky a zopakuj si některé pojmy z pravěku a zdob dávných Slovanů na našem území.

H	S	P	D	K	M	E	N
K	O	L	O	R	L	I	S
Ř	Š	U	C	H	U	C	T
Ě	K	A	B	V	V	Ě	N
V	A	O	O	Y	B	B	E
Z	B	L	Ě	S	K	O	C

BOBULE, HOUBY, KMEN, KOLO, LOVCI, OBĚTI, OBCHOD,
SBĚR, SOŠKA, SRNEC, ZVĚŘ

Tajenka: _____

Y	V	Á	R	K	F	V	R
B	A	C	Í	R	K	E	V
L	O	V	C	I	N	P	L
A	V	K	Z	V	Ě	Ř	Á
M	C	K	O	Z	Y	I	D
K	E	R	A	M	I	K	A

LOVCI, ZVĚŘ, CÍRKEV, KRÁVY, KERAMIKA, VLÁDA, OVCE,
KOZY, VEPŘI, MALBY

Tajenka: _____

S	V	E	K	R	Í	C	P
K	E	R	A	M	I	K	A
Š	P	K	O	C	A	N	V
P	Ř	V	E	N	K	Ě	E
E	I	P	L	R	Ě	Ž	C
R	U	V	Á	Á	A	Í	V
K	S	V	V	Ě	D	R	O
Y	Y	Z	O	K	T	A	I

VĚDRO, SEKERA, KOZY, VLÁDA, KERAMIKA, KNĚŽÍ, KUPEC,
ŠPERKY, KRÁVY, VLNA, VEPŘI, OVCE, CÍRKEV

Tajenka: _____

Dávní Slované (pracovní list)

VY_32_Inovace_2_02

Mgr. Klára Kubalová
2011

1) Vylušti osmisměrku a zopakuj si některé pojmy z naší historie:

S	V	E	K	R	Í	C	P
K	E	R	A	M	I	K	A
Š	P	K	O	C	A	N	V
P	Ř	V	E	N	K	Ě	E
E	I	P	L	R	Ě	Ž	C
R	U	V	Á	Á	A	Í	V
K	S	V	V	Ě	D	R	O
Y	Y	Z	O	K	T	A	I

VĚDRO, SEKERA, KOZY, VLÁDA,
KERAMIKA, KNĚŽÍ, KUPEC, ŠPERKY,
KRÁVY, VLNA, VEPŘI, OVCE, CÍRKEV

Tajenka: _____

2) V dané šifře najdi směr zápisu/čtení a vyškrtni jména pradávných národů. Zbýlá písmena tvoří tajenku.

S	L	O	V	A	N	É	K	F
A	M	É	V	O	K	N	A	R
V	A	Ř	I	E	K	E	L	T
V	O	J	Ó	B	N	É	V	O
É	Y	G	E	R	M	Á	N	I

Tajenka: _____

3) Rozlušti tajný kód:

139172A _____

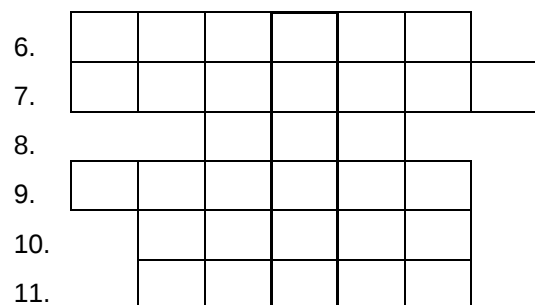
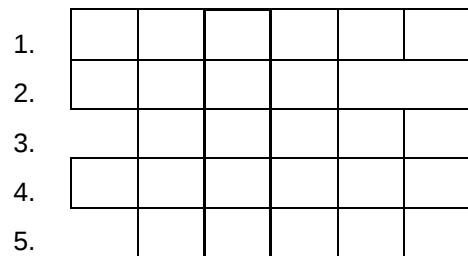
25467485? _____

4?56308+! _____

139172B _____

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	!	?	*	A	B
P	M	R	O	S	A	T	I	L	J	K	V	U	I.	II.

4) Vylušti křížovku:

- Legenda:
1. Báje
 2. Rodový svazek
 3. Drahý kov
 4. Nástroj i zbraň
 5. Slavný franský kupec
 6. Vládce Velkomoravské říše
 7. Kněz – věrozvěst
 8. Nástroj k sečení
 9. Lidem, kteří kdysi věřili ve více bohů, říkali ...
 10. Člověk chytající divou zvěř
 11. Kupec Sámo byl ...

Pravěk a Velká Morava (písemný test)

VY_32_Inovace_2_03

Mgr. Klára Kubalová
2011

1) Jak se nazývala opevněná sídliště, ve kterých žili Keltové?

- a) Tvrze
- b) Hrady
- c) Hradiště
- d) Oppida

2) První lidé se v českých zemích objevili již v dávném pravěku. Jak nazýváme dobu, kdy lidé vyráběli a používali kamenné nástroje?

- a) doba železná
- b) doba kamenná
- c) doba kostěná
- d) doba bronzová

3) Co je Věstonická Venuše?

- a) pravěké sídliště
- b) soška ženy
- c) pravěký pokrm
- d) keltská mince

4) Ve kterém století přišly na naše území první slovanské kmeny?

- a) v 1.století
- b) v 5.století
- c) v 15.století

5) Který rod založil Velkomoravskou říši?

- a) Sámovi
- b) Mojmírovi
- c) Přemyslovci

6) Jak se jmenovali učené bratři, které vyslal císař Byzantské říše na Velkou Moravu?

- a) Václav a Boleslav
- b) Hus a Žižka
- c) Konstantin a Metoděj

7) Kdo byli věrozvěstové?

- a) stavitelé nových dvorců
- b) šířitelé hladomoru
- c) učitelé víry

8) Kdo první spojil slovanské kmeny v boji proti Avarům?

- a) Konstantin
- b) Sámó
- c) Svatopluk

9) Kde žili pravěcí lidé?

- a) v jeskyních
- b) na hradech
- c) na stromech

10) Která z říší vznikla na našem území jako první?

- a) Přemyslovské knížectví
- b) Velká Morava
- c) Sámova říše

11) Čím se živil Sámó?

- a) byl kupec
- b) byl zemědělec
- c) byl hrnčír

12) Který kov se lidé naučili odlévat jako první?

- a) železo
- b) měď
- c) hliník

13) Kolika bohům věří křesťané?

- a) v jednoho
- b) v žádného
- c) mnoha bohům

Přemyslovci (pracovní list)

VY_32_Inovace_2_04

Mgr. Klára Kubalová
2011

Pomocí barevných pastelek spoj knížecí dvojice:

Přemysl	Ludmila
Břetislav	Božena
Oldřich	Jitka
Bořivoj	Libuše

Seřaď jména králů za sebou v pořadí, v jakém vládli:

Václav II., Václav III., Přemysl Otakar I., Přemysl Otakar II., Vratislav II.

Barevnými pastelkami spoj údaje které k sobě patří:

Svatý Václav	první český král
Boleslav I.	poslední přemyslovský král
Bořivoj	ražba stříbrných denárů
Břetislav	stařešinský zákon
Václav III.	bitva na Moravském poli
Vratislav II.	zavražděn ve Staré Boleslavi
Přemysl Otakar I.	založení Pražského hradu
Přemysl Otakar II.	královský dědičný titul

Vylušti si osmisměrky:

S	K	Ž	I	T	O	M	Á	S
O	O	R	D	Ě	V	V	E	O
Z	A	Y	Á	T	A	K	H	K
D	I	B	O	V	E	S	Á	É
O	C	Y	A	R	Y	Š	Č	L
B	V	R	A	O	Ě	P	E	M
Y	O	C	Š	P	E	R	K	Y
M	L	L	E	O	B	C	H	O
U	Í	N	E	P	U	O	L	K

HÁČEK, KRÁVY, LOUPENÍ,
LOVCI, MLÉKO, MORAVA,
OBCHOD, OVCE, OVES,
OZDOBY, PĚŠÁK, RYBY,
SÁMO, SEKERA, ŠPERKY,
VĚDRO, ŽITO

Tajenka:

Přemyslovci

(písemný test - verze A a B)

VY_32_Inovace_2_05

Mgr. Klára Kubalová
2011

Přemyslovci A

1. Jak se jmenovala dcera Přemysla Otakara I., která svůj život obětovala nejchudším?

- a) Ludmila.
- b) Drahomíra.
- c) Anežka.

2. Český kníže, který upevnil a rozšířil český stát. Aby mohl vládnout, nechal zavraždit svého bratra. Razil první české mince. Jak se jmenuje?

- a) Boleslav.
- b) Břetislav.
- c) Václav.

3. Jak kníže Oldřich rozšířil české knížectví?

- a) Trvalým připojením Moravy.
- b) Připojením části Polska.
- c) Výpravou k Severnímu moři.

4. Kdo vychovával v dětství knížete Václava?

- a) Boleslav.
- b) Ludmila.
- c) Metoděj.

5. Pro jaký život se rozhodla Anežka Přemyslovna?

- a) Byla představenou kláštera.
- b) Byla polskou královnou.
- c) Byla německou císařovnou.

6. Jak se jmenovala dívka, kterou si vzal za manželku kníže Břetislav I.?

- a) Božena.
- b) Jitka.
- c) Eliška.

7. Který panovník jako poslední pocházel z rodu Přemyslovců?

- a) Václav III.
- b) Přemysl IV.
- c) Karel IV.

8. Český král, který získal dědičně královskou korunu. Je otcem Anežky České. Kdo to byl?

- a) Přemysl Otakar I.
- b) Vratislav II.
- c) Václav III.

9. Česká kněžna, manželka Bořivoje a babička knížete Václava. Horlivá křesťanka, křest přijala z rukou arcibiskupa Metoděje. Jak se jmenuje?

- a) Ludmila.
- b) Anežka.
- c) Drahomíra.

10. Jak se jmenovala dívka, kterou si vzal za manželku kníže Oldřich?

- a) Jitka.
- b) Ludmila.
- c) Božena.

11. Kde byl kníže Václav zavražděn?

- a) V Praze.
- b) Ve Staré Boleslavi.
- c) V Kutné Hoře.

12. Jak se jmenoval český kníže a jeho babička, kteří byli prohlášeni za svaté?

- a) Přemysl a Drahomíra.
- b) Boleslav a Anežka.
- c) Václav a Ludmila.

Přemyslovci B

1. Kterému panovníkovi se podařilo získat jako prvnímu dědičný královský titul?

- a) Přemyslu Otakarovi I.
- b) Břetislavovi I.
- c) Václavu II.

2. Kdo se stal knížetem po smrti knížete Václava?

- a) Biskup Vojtěch.
- b) Syn Oldřich.
- c) Bratr Boleslav.

3. Velmi schopný přemyslovský panovník, připojil k Čechám natrvalo Moravu. Jeho manželka se jmenovala Jitka. Kdo se skrývá za popisem?

- a) Břetislav.
- b) Bořivoj.
- c) Václav.

4. Jak získal svou ženu kníže Břetislav I.?

- a) Dohodou s německým králem.
- b) Bojem s polským králem.
- c) Únosem.

5. Který přemyslovský kníže jako první přijal křest?

- a) Přemysl.
- b) Václav.
- c) Bořivoj.

6. Nejslavnější přemyslovský panovník a neohrožený vojevůdce. Král železný a zlatý. Zahynul v bitvě na Moravském poli. Jak se jmenuje?

- a) Přemysl Otakar I.
- b) Vratislav II.
- c) Přemysl Otakar II.

7. Česká princezna, proslavila se péčí o nemocné a chudé. Založila klášter Na Františku, po celé zemi budovala špitály. Kdo se skrývá za popisem?

- a) Marie.
- b) Ludmila.
- c) Anežka.

8. Moudrý český kníže, německému panovníku odváděl poplatky za mír. Jeho bratr ho nechal zavraždit. Je patronem naší země. Kdo se skrývá za popisem?

- a) Boleslav.
- b) Václav.
- c) Oldřich.

9. Kdo byl Kosmas?

- a) Věrozvěst.
- b) Kníže.
- c) Kronikář.

10. Který kníže se stal hlavním národním patronem (přímluvcem a ochráncem) na nebesích?

- a) Prokop.
- b) Vojtěch.
- c) Václav.

11. Kdo dal zavraždit knížete Václava?

- a) Biskup Vojtěch.
- b) Bratr Boleslav.
- c) Kněžna Drahomíra.

12. Jak nazýváme krále Přemysla Otakara II.?

- a) Král železný a zlatý.
- b) Král stříbrný a zlatý.
- c) Král zlatý a smělý.

Lucemburkové a husité

(písemný test)

VY_32_Inovace_2_06

Mgr. Klára Kubalová
2011

Lucemburkové a husité

1. První český král z rodu Lucemburků a manžel Elišky Přemyslovny. Bývá nazýván Král cizinec. Kdo to byl?
 - a) Jan Lucemburský
 - b) Karel IV.
 - c) Ladislav Pohrobek
2. Kterou stavbu nechal vystavět Karel IV.?
 - a) chrám sv. Mikuláše
 - b) chrám sv. Barbory v Kutné Hoře
 - c) hrad Karlštejn
3. Ve které zemi byl v mládí vychováván Karel IV.?
 - a) v Čechách
 - b) ve Francii
 - c) v Německu
4. Česká královna z rodu Přemyslovců, manželka Jana Lucemburského a matka Karla IV. Kdo se skrývá za popisem?
 - a) Anna Svidnická
 - b) Eliška Přemyslovna
 - c) Anežka Česká
5. Největší a nejslavnější panovník naší historie, český král a římský císař. Je nazýván otcem vlasti. Jak se jmenoval?
 - a) Jan Lucemburský
 - b) Karel IV.
 - c) Ladislav Pohrobek
6. Kněz, rektor Pražské univerzity, tvrdý kritik mravního úpadku středověké církve. Kázal v kapli Betlémské. Kdo to byl?
 - a) Jan Hus
 - b) Jan Žižka
 - c) Prokop Holý

7. Církev ve středověku slibovala, že za peníze odpustí zlé skutky. Jak tomu říkala?
- a) rozhřešení
 - b) zpověď
 - c) odpustky
8. Proč lidé nazývali Karla IV. Otcem vlasti?
- a) za výrobu korunovačních klenotů
 - b) za stavbu Karlštejna
 - c) za zásluhy o český stát
9. Jak si říkali stoupenci Jana Husa?
- a) Zemani
 - b) Žižkovci
 - c) Husité
10. Kdy byl Jan Hus v Kostnici upálen?
- a) 7. listopadu 1395
 - b) 6. července 1415
 - c) 28. září 1400
11. Skvělý husitský vojevůdce a organizátor polních husitských vojsk. Za jeho života nebyla husitská vojska nikdy poražena.
- a) Jan Hus
 - b) Jan Žižka
 - c) Prokop Holý
12. Co měli husité ve znaku?
- a) cep
 - b) kříž
 - c) kalich
13. Za koho prohlásila církev Jana Husa v Kostnici?
- a) za kacíře
 - b) za papeže
 - c) za biskupa

Habsburkové (písemný test)

VY_32_Inovace_2_07

Mgr. Klára Kubalová
2011

1. Kde se střetlo císařské vojsko s vojskem českých pánů v roce 1620?
 - a) u Lipan
 - b) na Bílé hoře
 - c) u Ostravy
2. Jak byli potrestáni vůdci po bitvě na Bílé hoře?
 - a) uvěznili je ve Vídni
 - b) odebrali jim zbraně
 - c) dali je popravit
3. V roce 1526 vystřídal Jagellonce na českém trůnu významný evropský rod. Jak se jmenoval?
 - a) Přemyslovci
 - b) Lucemburkové
 - c) Habsburkové
4. Jak dlouho trvala třicetiletá válka?
 - a) 10 let
 - b) 20 let
 - c) 30 let
5. Kdo je nazýván Učitelem národů?
 - a) Jan Hus
 - b) Jan Amos Komenský
 - c) Karel IV.
6. Proč se českému králi Ladislavovi říkalo Pohrobek?
 - a) narodil se po smrti svého otce
 - b) nikdy nepoznal svou matku
 - c) rád se účastnil pohřbů
7. Jak se říkalo povinnosti pracovat na panském poli?
 - a) desátek
 - b) robota
 - c) živnost

8. Jak je pojmenován sál na Pražském hradě, který pochází z doby Jagellovců?
- a) Matyášův sál
 - b) Kruhový sál
 - c) Vladislavský sál
9. Kdo zvítězil v třicetileté válce?
- a) Švédové
 - b) Češi
 - c) nikdo
10. Jak se jmenoval habsburský panovník, který jako jediný vládl celé říši z Pražského hradu?
- a) Rudolf II.
 - b) Ferdinand I.
 - c) Josef II.
11. Který císař pozval do Prahy významné astronomy Tycha de Brahe a Jana Keplera?
- a) Karel IV.
 - b) Josef II.
 - c) Rudolf II.
12. O čem jsou knihy, které psal J.A. Komenský?
- a) o nepravostech v církvi
 - b) o rozvoji obchodu a řemesel
 - c) o vyučování ve škole
13. Kdo se stal správcem českého království místo Ladislava Pohrobka a po jeho smrti králem? Zveme ho též husitským králem.
- a) Matyáš Korvín
 - b) Jiří z Poděbrad
 - c) Vladislav II.

VY_32_Inovace_2_08

MARIE TEREZIE

Mgr. Klára Kubalová
2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MARIE TEREZIE

- Byla jedinou vládnoucí ženou na českém trůně.
- Celým jménem: Marie Terezie Walburga Amálie Kristýna Habsburská

MARIE TEREZIE

- Byla osvícenou panovnicí
- Potřebovala stále vojsko – výstavba pevností
- Zavedla povinnou školní docházku
- Zrušila právo útrpné
- Snížila robotu na 3 dny v týdnu

MARIE TEREZIE

- Byla matkou 16 dětí

MARIE TEREZIE

- Smrt manžela ji velice zasáhla a až do své smrti se oblékala do černé

JOSEF II.

JOSEF II.

- Syn Marie Terezie
- Vládl jen 10 let
- Pokračoval v reformách své matky
- Zrušil nevolnictví
- Vydal toleranční patent
- Rušil kláštery → nemocnice, chudobince, sirotčince

Použité zdroje

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5a/Andreas_Moeller_001.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/21/Marie-Th%C3%A9r%C3%A8se_d%27Autriche_%281717-1780%29%2C_atelier_d%27Anton_von_Maron.jpg
- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e7/Mariatheresiaoldfamily.jpg>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/41/Maria_Theresa11.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/aa/Joseph_II.jpg

VY_32_Inovace_2_09

BUDITELÉ

Mgr. Klára Kubalová
2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

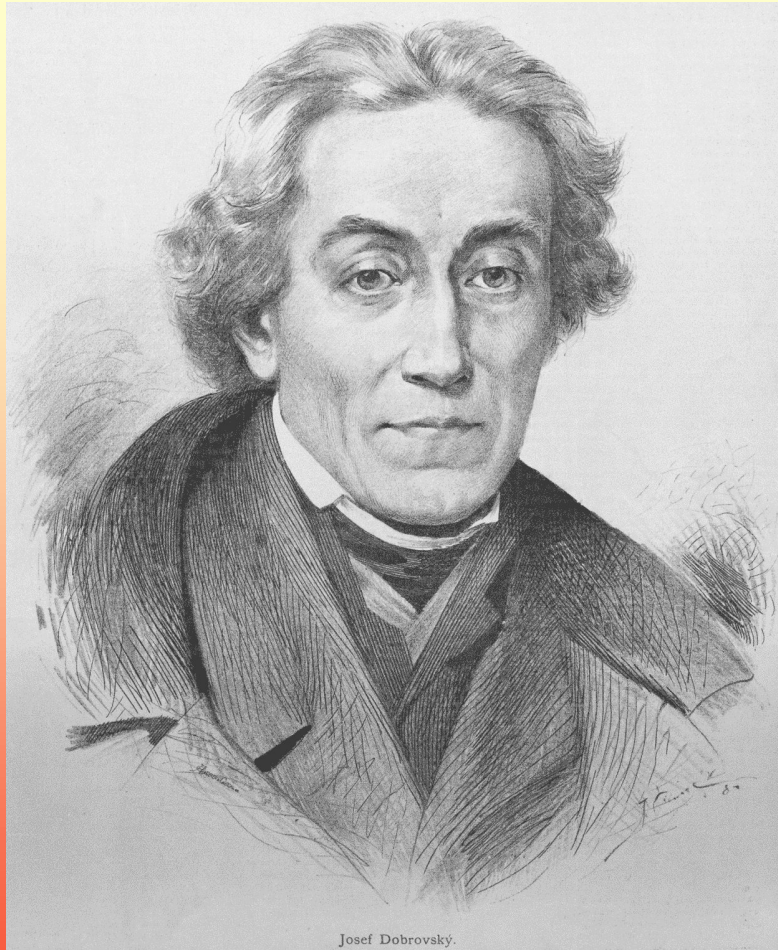
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

JOSEF DOBROVSKÝ

- Dějiny české řeči a literatury

JOSEF JUNGSMANN

- Rozsáhlý Česko-německý slovník

FRANTIŠEK PALACKÝ

- Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě

JOSEF KAJETÁN TYL

- Složil slova k písni
Kde domov můj

FRANTIŠEK ŠKROUP

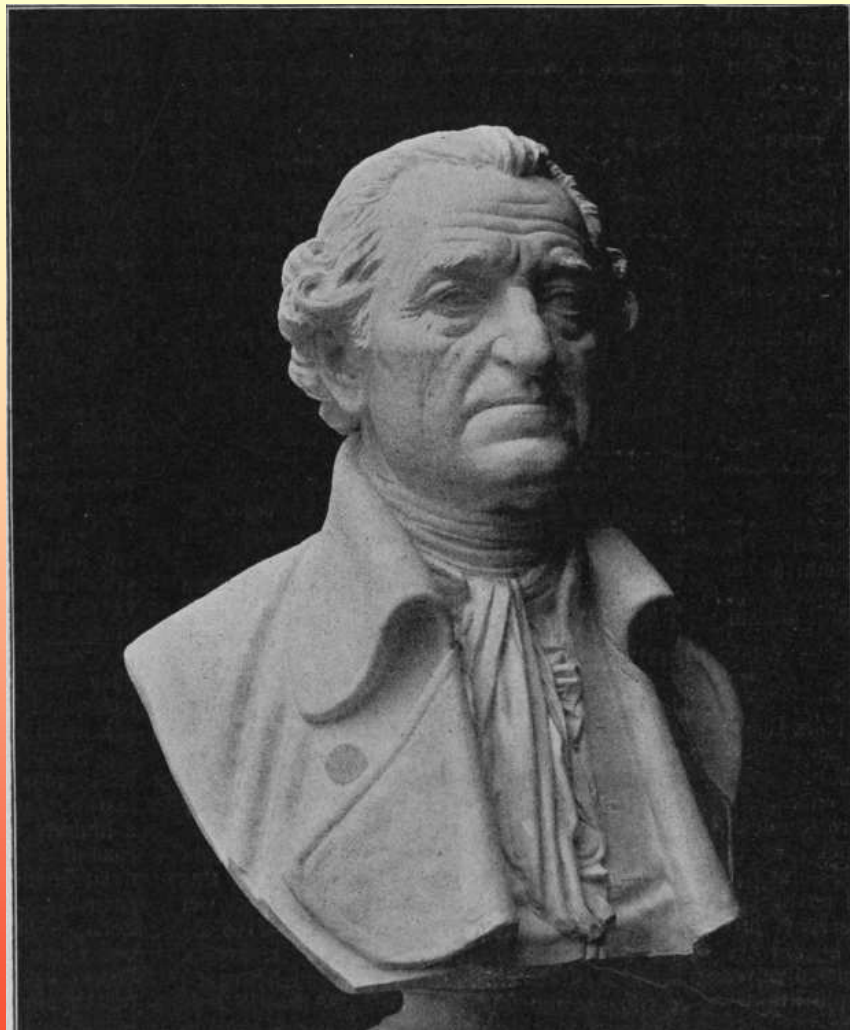
- Autor hudby k písni
Kde domov můj

VÁCLAV THÁM

- Dramatik, herec a režisér
- Působil v 1.českém divadle zvaném Bouda

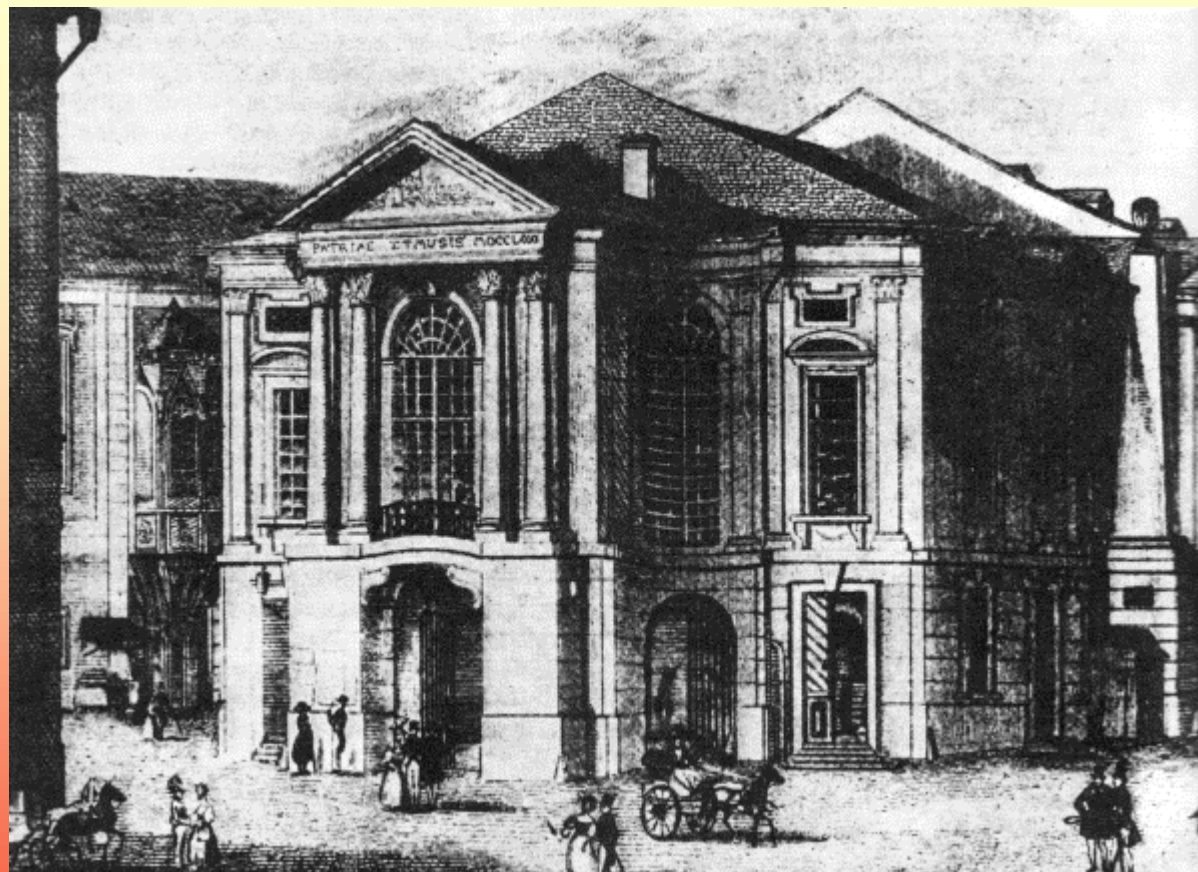

VÁCLAV MATĚJ KRAMERIIUS

- Založil 1. ryze české nakladatelství **Česká expedice**

STAVOVSKÉ DIVADLO

NÁRODNÍ MUZEUM

LOUTKOVÉ DIVADLO

- K šíření vlastenectví přispívali i kočovní loutkaři

Použité zdroje

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/68/Josef_Dobrovsky_Vilimek.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c9/Josef_Jungmann_CT.jpg
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Jan_Vil%C3%ADmek -
_Franti%C5%A1ek_Palack%C3%BD.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Jan_Vil%C3%ADmek_-_Franti%C5%A1ek_Palack%C3%BD.jpg)
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/25/Jan_Vil%C3%ADmek -
_Josef_Kajet%C3%A1n_Tyl.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/25/Jan_Vil%C3%ADmek_-_Josef_Kajet%C3%A1n_Tyl.jpg)
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b0/Jan_Vil%C3%ADmek -
Franti%C5%A1ek%C5%A0kroup.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b0/Jan_Vil%C3%ADmek_-_Franti%C5%A1ek_%C5%A0kroup.jpg)
- http://zlataky.cz/images/medium/jan_vaclav_tham_2015_MED.png
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/80/Vaclav_Matej_Kramerius_Zoula.
png](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/80/Vaclav_Matej_Kramerius_Zoula.png)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/16/Stavovsk%C3%A9_divadlo.gif
- http://www.kampocesku.cz/gallery/2009_06/strana_02_Prag_Museum_1900.jpg
- <http://shop.gerlich-odry.cz/pics/gd1.jpeg>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obrození (pracovní list)

VY_42_Inovace_2_10

Postupně vyškrtni všechny dvojice, které k sobě významově patří. Například: J. Ressel - lodní šroub. Přečteš-li po řádcích zbývajících 8 písmen, získáš název významného období v dějinách naší země.

Je to:.....

L nakladatelství Česká expedice	O parní stroj	D J. Ressel	N Bouda	Í romantismus	Š ruchadlo
R Marie Terezie	O Dějiny české řeči a literatury	U B. Smetana	B Národní muzeum	A P. Diviš	R zámek Hluboká
U zrušení nevolnictví	CH K.H. Mácha	A bratřenci Veverkové	D J. Jungmann	L Dějiny národa českého v Čechách i na Moravě	O rebelie
Z manufaktura	R česko-německý slovník	U V.M. Kramérius	Š povinná školní docházka	E J. Mánes	N umělecký směr 19.stol.
Í J.K. Tyl	N V. Thám	E Má vlast	V lodní šroub	O Kde domov můj	L J. Dobrovský
N bleskosvod	I F. Palacký	C 1. české dřevěné divadlo	T Josef II.	V Máj	Í železnice

Obrození

(písemný test)

VY_32_Inovace_2_11

Mgr. Klára Kubalová
2011

Test č.1

- 1) Poddanému, který bez svolení pána se nesměl ženit, ani stěhovat, ale musel šest dní v týdnu pracovat na panském se říká:
 - a) nevolník
 - b) svobodník
 - c) robotník
- 2) Povinnou školní docházku zavedl(a):
 - a) Marie Terezie
 - b) Josef II.
 - c) František I.
- 3) Nevolnictví zrušil(a):
 - a) Marie Terezie
 - b) Josef II.
 - c) František I.
- 4) Toleranční patent (povolení i jiného církevního učení) vydal(a):
 - a) Marie Terezie
 - b) Josef II.
 - c) František I.
- 5) Mučení vězňů zakázal(a):
 - a) Marie Terezie
 - b) Josef II.
 - c) František I.
- 6) Lidem, kteří se snažili zachránit český jazyk od zapomnění se říkalo:
 - a) učenci
 - b) vlastenci
 - c) obrozenci

7) Majitelem 1. českého knihkupectví a vydavatelství Česká expedice byl:

- a) Josef Dobrovský
- b) František Palacký
- c) Václav Matěj Kramerius

8) Slova naší státní hymny napsal:

- a) Josef Jungmann
- b) Josef Kajetán Tyl
- c) Václav Thám

9) Nejvýznamnějším vynálezem 18.stol. byl

- a) parní stroj
- b) kladkostroj
- c) posilovací stroj

10) Josef Ressel, Prokop Diviš, bratřenci Veverkové byli slavní čeští

- a) buditelé
- b) vynálezci
- c) kazatelé

11) Umělecký směr, který zdůrazňoval sblížení s přírodou a s lidem se nazývá

- a) gotika
- b) romantismus
- c) surrealismus

12) Karel Hynek Mácha, Karel Jaromír Erben, Božena Němcová byli romantičtí

- a) spisovatelé
- b) malíři
- c) skladatelé

13) Hlavním představitelem českého romantismu v hudbě **není**

- a) Antonín Dvořák
- b) Bedřich Smetana
- c) Johan Sebastian Bach

Národ sobě

(pracovní list)

VY_32_Inovace_2_12

V učebnici si najdi článek se stejným názvem jako tento pracovní list.
Přečti si jej a pak do daného textu doplň podle článku chybějící slova.

Mgr. Klára Kubalová
2011

Druhá polovina 19. století byla dobou
Zvyšoval se počet Čechů ve městech, českých úředníků,
a Vycházely nové české, zakládaly se další
spolky. Největší národní organizací se stal, pořádal
..... - slety.

Rozmach ve školství. Kromě českých škol, vznikaly i
..... a odborné školy. Od roku měli Češi svou
..... Vyučoval na ní i filozof
.....

Vzrostl zájem o četbu, zřizovaly se Autoři
českých knih:
.....

Splnil se i sen českých, z dobrovolných sbírek pod heslem
„.....“ Bylo v Praze postaveno
(základní kameny z hory,,)

Před dokončením vyhořelo, ale bylo znovu postaveno. Na výzdobě se
podíleli také sochař a malíř
..... K otevření došlo v roce, hrála se opera
..... Libuše.

VY_32_Inovace_2_13

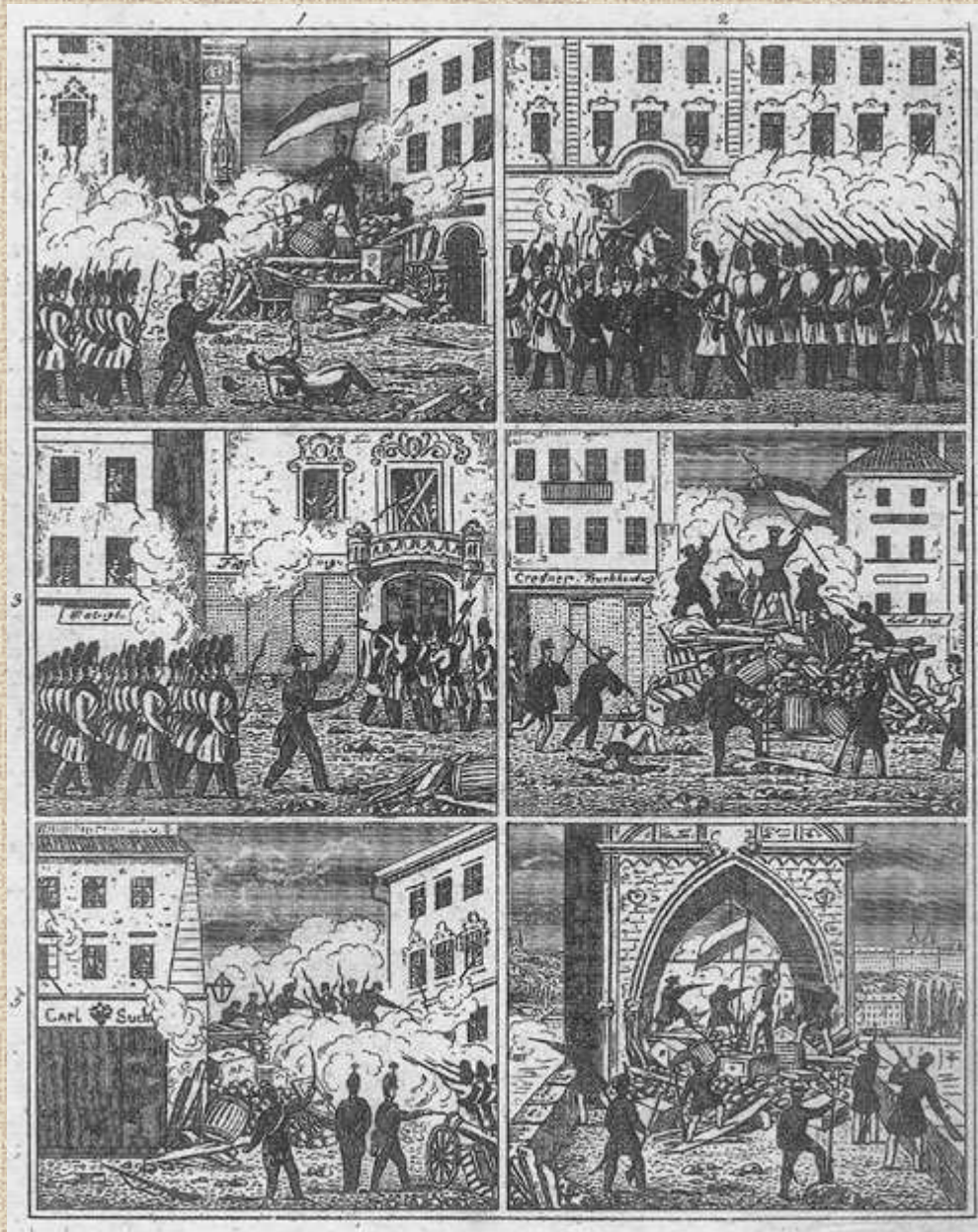
FRANTIŠEK JOSEF I.

Mgr. Klára Kubalová
2011

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Revoluční rok 1848 v Praze

František Josef I.

Narozen 18. srpna 1830

František Josef I.

- Na trůn nastoupil na podzim roku 1848
- Bylo mu 18 let

František Josef I.

- Vládl absolutisticky, tedy sám
- Stal se nejdéle vládnoucím habsburským panovníkem
- Jeho vláda trvala 68 let

František Josef I.

- Na sklonku jeho života vypukla 1.sv. v.
- Konce se nedožil
- Zemřel 21. listopadu 1916 v 86 letech

Použité zdroje

- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fa/Praha Barricades 1848.jpg/300px-Praha Barricades 1848.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fa/Praha_Barricades_1848.jpg/300px-Praha_Barricades_1848.jpg)
- <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b4/KaiserFranzjosef1853-1-.jpg>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/85/Franz_joseph1.jpg
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/e/e8/Kaiser_franz.jpg
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4f/Franz_Joseph I%2C 1908 postage stamp.JPG](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/4f/Franz_Joseph_I%2C_1908_postage_stamp.JPG)
- [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/db/Franz_Joseph Beck-Rzikowsky 1897 Bistritz.jpg](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/db/Franz_Joseph_Beck-Rzikowsky_1897_Bistritz.jpg)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rakousko - Uhersko (pracovní list)

VY_42_Inovace_2_14

4) Postupně vyškrtni všechny dvojice, které k sobě významově patří. Například: národ sobě - národní divadlo. Přečteš-li po řádcích zbývajících 5 písmen, získáš název jednoho velmi známého spolku.

Je to:.....

R F. Křižík	A národ sobě	K Vítkovice	O továrník, bankéř, velkostatkář	U veřejné cvičení
S cenzura	K dualismus	O chmel	- Brixen	U železárny a strojířny
H dělnické spolky	E K.Havlíček Borovský	R národní divadlo	S 1848	K T.G.Masaryk
O krize	D kapitalisté	U František Josef I.	A pojištění, podpora v nezaměstnanosti	L železnice
I Rakousko - Uhersko	S revoluce v Praze	M vládl 68 let	U slety	S oblouková lampa

Rakousko - Uhersko

(písemný test)

VY_32_Inovace_2_15

Mgr. Klára Kubalová
2011

- 1) Jak se jmenovaly dobrovolnické sbory zakládáné v roce 1848 na ochranu svobod občanů?
 - a) Četnictvo
 - b) Obránci národa
 - c) Národní gardy
- 2) Co je manufaktura?
 - a) Velká řemeslnická dílna
 - b) Zlomenina ruky
 - c) Stroj k pohonu mlýna
- 3) Mělo povstání roku 1848 nějaký úspěch?
 - a) Nemělo
 - b) Byla vyhlášena samostatnost Čech
 - c) Bylo zrušeno poddanství
- 4) Kdo se zasloužil o založení tělocvičného spolku Sokol?
 - a) Miroslav Tyrš
 - b) Josef Božek
 - c) Prokop Diviš
- 5) Čím se proslavil vynálezce František Křižík?
 - a) Parníkem
 - b) Telegrafem
 - c) Obloukovou lampou
- 6) Na oponě Národního divadla v Praze je nápis:
 - a) Zachovej nám Hospodine
 - b) Národ sobě
 - c) Čeští vlastenci
- 7) V čem spočívala cenzura v Rakousku – Uhersku?
 - a) V kontrole zpráv pro veřejnost
 - b) V zákazu divadel
 - c) V likvidaci sedláků na venkově

- 8) Kdo v 19.stol. a na počátku 20. stol. přispíval k rozvoji podniků půjčováním peněz?
- a) Zemědělci
 - b) Banky
 - c) Města
- 9) Které vrstvy obyvatelstva bohatly v 19. stol. Tak, že se svým majetkem vyrovnaly šlechtě?
- a) Továrníci
 - b) Úředníci
 - c) Dělníci
- 10) Jan Neruda, Jaroslav Vrchlický, Božena Němcová tvořili svá díla v 19. stol. Kdo to byli?
- a) Malíři
 - b) Sochaři
 - c) Spisovatelé
- 11) Co způsobilo velký rozvoj zemědělství v 19. stol?
- a) Přijímání nevolníků
 - b) Užívání strojů
 - c) Mýcení lesů
- 12) Významný český novinář, statečný vlastenec. Založil vlastní noviny, roku 1851 byl odvozen do Brixenu, kde byl nucen pobývat. Jak se jmenuje?
- a) František Palacký
 - b) Josef Dobrovský
 - c) Karel Havlíček Borovský
- 13) Jak se snažila rakouská vláda zbavit vlivu Karla Havlíčka Borovského na český lid?
- a) Nuceným vyhnanstvím
 - b) Popravou
 - c) Přidělením vysoké funkce

VY_32_Inovace_2_16

První světová válka

Mgr. Klára Kubalová

2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

První světová válka

28. Července 1914 – 11. listopadu 1918

Proč ?

- Mocenský boj o sféru vlivu, kolonie, zdroje surovin a trhy
- Německo nejagresivnější (sjednoceno až 1871)
- Střet s Anglií a Francií
- Spor R-U a Ruska o Balkán

Již na konci 19.století

- Vznikly vojenské bloky imperialistických mocností
- Německo a Rakousko – Uhersko = Ústřední mocnosti
- Anglie, Francie, Rusko = Dohoda

28. června 1914 G.Princip zastřelil v
Sarajevu následníka trůnu Františka
Ferdinanda d'Este

28. července 1914 vyhlásilo R-U Srbsku válku

- Ústřední mocnosti:
- Dohoda:

Německo

Rakousko –Uhersko

Osmanská říše

Bulharsko

Anglie

Francie

Rusko

USA

- Němci počítali s
bleskovou válkou na
dvě strany

Francie ← → Rusko

Krach

- Zákopová válka
- Fronty: západní,
východní, haličská, italská
- 1914 - 1917

Rok 1918

- Vstup USA do války – nic neřešil
- Revoluce v Rusku – Dekret o míru, březen 1918, Brest – zánik východní fronty – taky nepomohl
- až bitva u Arden 26.9. prolomila západní frontu
- Príměří mezi Dohodou a R-U 3.11.1918
- Německo podepsalo príměří 11.11.1918

Definitivní konec války

- Konečná mírová jednání byla zahájena 18. ledna 1919 ve Versailles
- „Versailleský systém“

Výsledky

- Zanikly monarchie:
 1. Carské Rusko
 2. Rakousko-Uhersko
 3. Německé císařství
 4. Osmanská říše
- Vznikly nové státy:
 1. ČSR
 2. Rakousko
 3. Maďarsko
 4. Polsko
 5. Království Srbů, Chorvatů a Slovinců

Výsledky

- USA získaly vedoucí postavení ve světě
- Vznikla **Společnost národů** – Ženeva 1919 – měla zajistit mír, neměla prostředky
- Vznikl smírčí soud v Haagu
- Vznikla vlna hnutí za odstranění kolonialismu

1. sv. válka přinesla řadu změn

- **Vojenské** – vynález tanku, užívání bojových letadel, použití chemických zbraní
- **Sociální** – deformace věkové a pohlavní struktury obyvatelstva, ženy se začala domáhat svých práv (např. volebního)
- **Politické** – rozmohl se pacifismus, ale i nacionalismus

- Válka de facto nic nevyřešila. Versailleský mír byl nespravedlivý, jak vůči poraženým (N), tak i vítězům, předpokládal dominanci Francie a Anglie

Následky

- Skoro 10 milionů mrtvých
- Přes 20 milionů raněných
- 7,5 milionů pohřešovaných

Použité zdroje

- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d1/Gavrilo_Princip_assassinates_Franz_Ferdinand.jpg?uselang=cs
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/86/WW1_TitlePicture_For_Wikipedia_Article.jpg
- http://www.pinkmonkey.com/studyguides/subjects/euro_his/chap4/img4_5.jpg

VY_32_Inovace_2_17

Češi za první světové války

Od vypuknutí války po vznik Československé republiky

Mgr. Klára Kubalová
2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Čeští vojáci přebíhali na druhou stranu
- Veškerá výroba podřízena válečným účelům
- Přídělový systém na potraviny
- Zaveden polovojevský režim, který postihoval vše české
- Nevycházeli české noviny, cenzura učebnic, zákaz činnosti Sokola
- Čeští politici uvěznění – Karel Kramář, Alois Rašín

- Češi uvažují o odtržení od R-U
- Formuje se protihabsburský odboj
- Hlavní iniciátor – T.G.Masaryk
- Domácí a zahraniční
- V prosinci 1914 odjel Masaryk do zahraničí

Provolání!

Proslavené prapory habsburské vlají v nepřátelských zemích. Mnozí naši milí čelí hrudi svou nepříteli a jsou ochotni obětovati zdraví a životy za vítězství a čest vlasti.

Veškeré obyvatelstvo fiše závodi o to, jakým způsobem by v tomto okamžiku vlasti posloužilo a jak by vrouci své vlastenectví uplatnilo.

Přítomná závažná chvíle všem poskytuje dosti příležitosti k obětavým a slechetným skutkům.

Vydatné pomoci vyžadují především ranění, pak rodiny ke službě ve zbraní povolaných a konečně pozůstalí padlých vojáků.

Zajisté připadá úkol, aby zde přispěl, především státu, leč podpora jeho nedostačuje.

Z vybidnutí Jeho Jasnosti pana c. k. mistodržitele knížete Thuna utvořila se podepsaná úřadovna, jež bude přijímati veškeré peněžité dary k namáčenému účelu a u které podávají jest žádosti o podporu rodin.

Spoluobčané!

Projevte svou lidumilnost a své vlastenectví! J nejmenší dárek bude vděčně přijat. Sbirky v nejbližších dnech budou zahájeny.

Okresní pomocná úřadovna válečná v Lanškrouně,

v Lanškrouně dne 17. srpna 1914,

Alexander Hlawka,

c. k. okresní hejman.

Leopold Janisch,

okresní starosta.

Josef Jelinek,

okresní starosta.

Fr. Neugebauer.

parlament v Lanškrouně.

Dr. Vicena,

parlament v Ústí n. O.

Otto Rybička,

parlament v Čes. Těšově.

Prof. Beckert,

c. k. škol. inspektor, jednatel.

Handwritten signature of Alexander Hlawka.

Vládní Jevně Čestný v Lanškrouně.

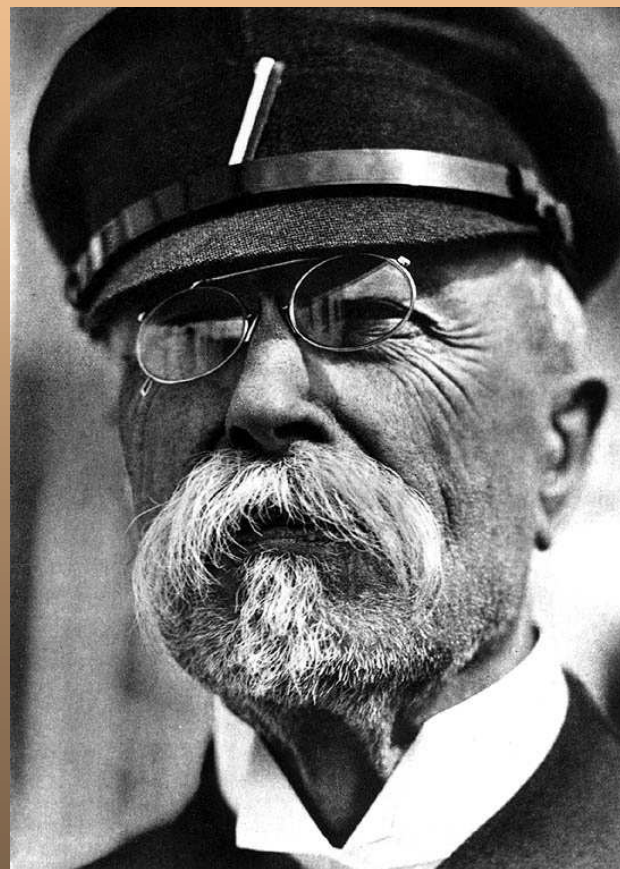
Domácí odboj

- Roku 1914 vzniká tajná organizace MAFIE
- V čele Edvard Beneš
- Informovala zahraniční odboj o politické situaci doma

Zahraniční odboj

- Tomáš Garrigue Masaryk
- Spojení Čechů a Slováků v jednom státě
- Podpora u krajských spolků ve F, VB, R, USA

Československá národní rada

- Řídící orgán protirakouského odboje
- Paříž 1915
- V čele :
T.G.Masaryk,
E.Beneš a slovak
M.R. Štefánik (legie)

Legie

- Dobrovolnické vojenské útvary Čechů a Slováků bojující na straně Dohody
- Francie, Rusko, Itálie
- Téměř 100 tisíc
- Po válce základ armády

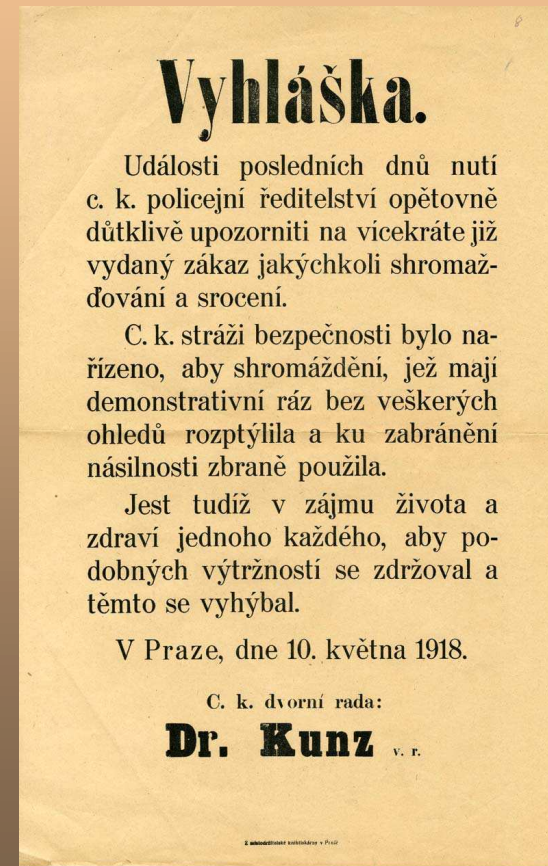
Legie

- Existence pomohla k uznání nároků Čechů a Slováků na společný stát
- Ruské legie – bitva u Zborova (1917) – po Ruské revoluci problémy – doma až 1920

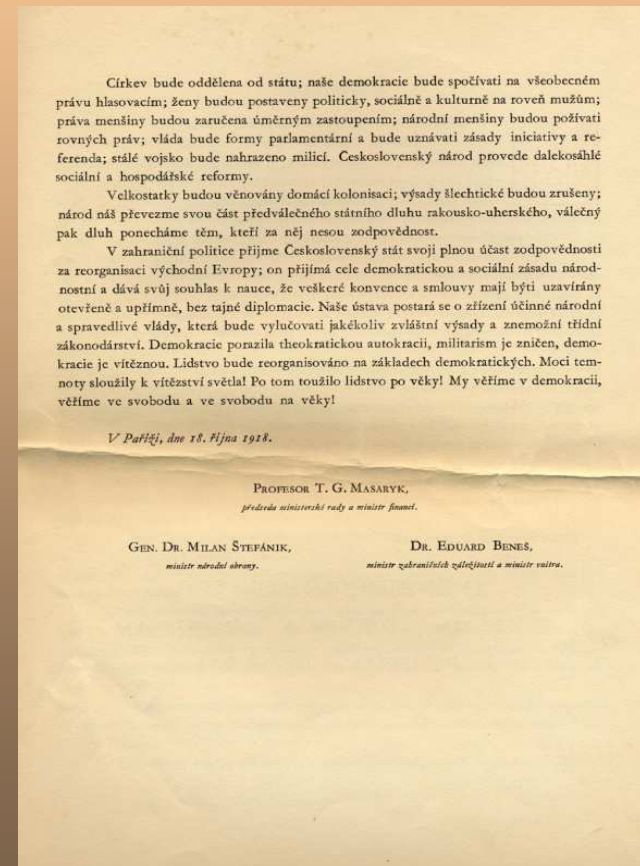
Rok 1918 u nás

- Bída, hlad a nemoci
- Lidé demonstrovali a stávkovali – četníci – střelné zbraně
- Vytvořen Národní výbor, který byl připraven k převzetí moci

Zrození Československa

- V říjnu 1918 se československá národní rada přeměnila v prozatimní československou vládu v čele s T.G.Masarykem

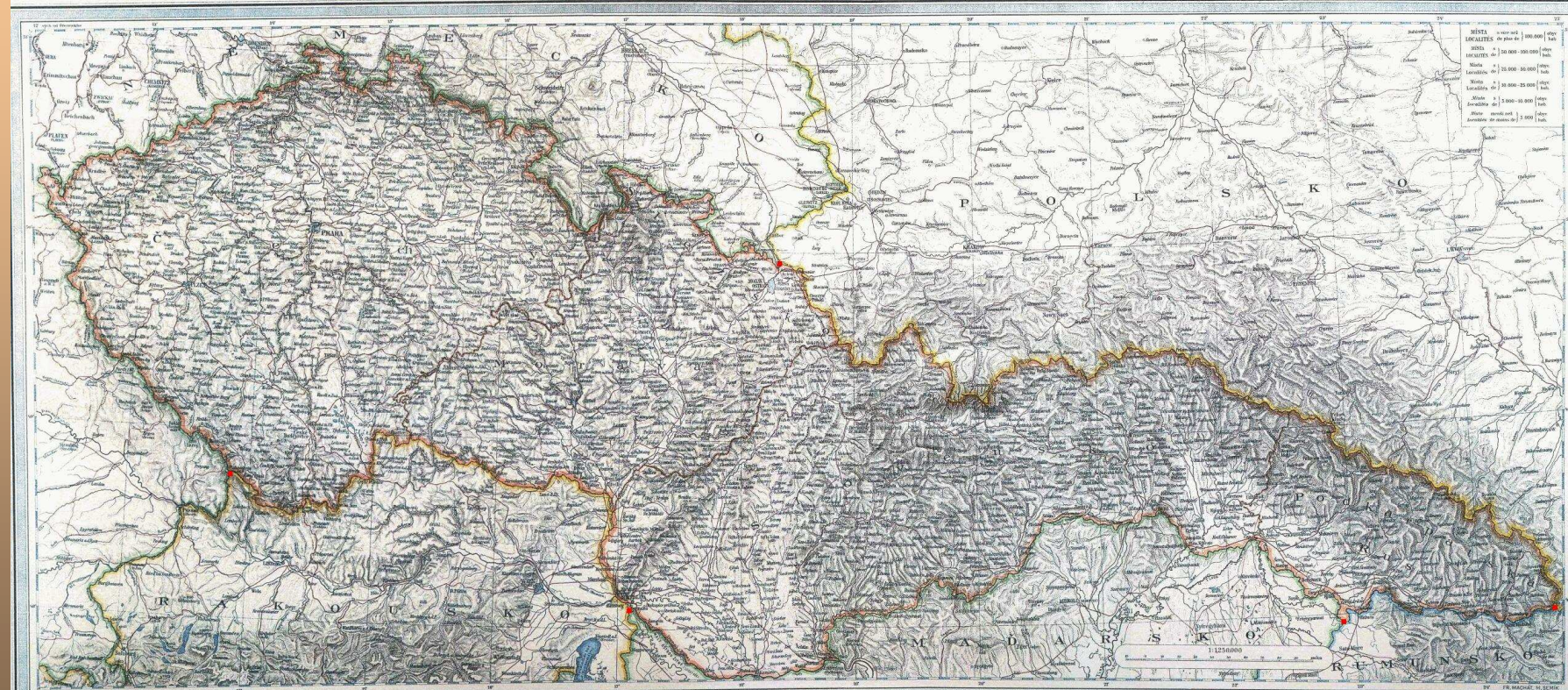
28. říjen 1918

- Byla oznámena kapitulace R-U
- Lidé začali živelně vyhlašovat samostatný československý stát
- Všude zněla píseň Kde domov můj

Vznik ČSR

- Navečer 28.října vydal Národní výbor 1.zákon o zřízení samostatného státu
- 30.října se Slováci na zasedání Slovenské národní rady v Martině přihlásili ke společnému státu s Čechy
- K uznání nezávislosti ČSR pomohly mírové smlouvy
- Připojena Podkarpatská Rus
- 28. říjen – den vzniku samostatného československého státu

Použité zdroje

- <http://www.czsk.net/svet/obrazky/benes.jpg>
- <http://pospolitost.files.wordpress.com/2009/10/masaryk.jpg>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b2/Milan_Rastislav_%C5%A0tef%C3%A1nik.jpg/220px-Milan_Rastislav_%C5%A0tef%C3%A1nik.jpg
- http://www.90letarmady.cz/data/images/FOTO_PANEL_01.jpg
- http://jhspecial.webpark.cz/kulometne_hnizdo.jpg
- <http://www.nacr.cz/vystavy/osmicky/thumbs/1918/3-5-001.jpg>
- http://www.ransdorf.com/ransdorf_com/images/csr_m3.jpg
- <http://www.stiefel-eurocart.cz/tovar/44-1.jpg>
- <http://oahshb.cz/staremapy/full/1935-22.jpg>
- http://eldar.cz/legie/legie_nadp.gif

1. světová válka

(písemný test)

VY_32_Inovace_2_18

Mgr. Klára Kubalová
2011

- 1) Co to byla MAFIE?
 - a) protihabsburský odboj
 - b) československé vojsko
 - c) první vláda ČSR
- 2) Československé vojsko dobrovolníků, zajatců a přeběhlíků bojující za 1.sv.války po boku Francie, Itálie a Ruska se nazývalo:
 - a) mafie
 - b) legie
 - c) polyfonie
- 3) Ve kterém roce skončila první světová válka?
 - a) 1914
 - b) 1918
 - c) 1930
- 4) Proč vypukla 1. světová válka?
 - a) zastřelili následníka trůnu
 - b) Rusko přepadlo Rakousko – Uhersko
- 5) Zasloužil se o vznik samostatné ČSR, stal se jejím prvním prezidentem. Byl to:
 - a) Eduard Beneš
 - b) Milan Rastislav Štefánik
 - c) Tomáš Garrigue Masaryk
- 6) Jaké důsledky měla porážka v první světové válce pro Rakousko – Uhersko?
 - a) stalo se britskou kolonií
 - b) přišlo o zlato
 - c) rozpadlo se

7) Jaké důsledky měla 1. sv. válka pro civilní obyvatelstvo?

- a) nedostatek potravin
- b) utíkalo hromadně do zahraničí
- c) zbohatlo

8) Kdy bylo vyhlášeno samostatné Československo?

- a) 1. ledna 1918
- b) 28. října 1918
- c) 28. října 1920

9) Kde se narodil T.G. Masaryk?

- a) v Břeclavi
- b) v Hodoníně
- c) v Praze

10) Z jakých území se skládala první Československá republika?

- a) Čech, Moravy, Slezska
- b) Čech, Moravy, Slezska a Slovenska
- c) Čech, Moravy, Slezska, Slovenska a Podkarpatské Rusi

11) Z jakých území se skládá současná Česká republika?

- a) Čech, Moravy, Slezska
- b) Čech, Moravy, Slezska a Slovenska
- c) Čech, Moravy, Slezska, Slovenska a Podkarpatské Rusi

12) Který bojový prostředek nemohl být použitý za první světové války?

- a) tank
- b) raketa
- c) letadlo

VY_32_Inovace_2_19

Tomáš Garrigue MASARYK

1850 - 1937

Mgr. Klára Kubalová
2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Narodil se ...

- 7. Března 1850 v
Hodoníně
- Matce Tereze, panské
kuchařce
- Otci Mässarikovi,
podkonímu
- V nuzné chalupě

Dětství

- Doma se mluvilo německy a slovensky
- Děti byly 4, sestra a dva bratři
- Učil se latinu, francouzštinu, polštinu
- Přitahovali ho koně
- Jeho jistotou byla matka

Studie

- Začal ve Vídni na uměleckého zámečníka – po měsíci se vrátil domů (14 let)
- V Čejkovicích se učil na kováře (1 rok)
- V 15 letech odjíždí na německé gymnázium, na studium si vydělává sám

Studie

- Po neshodách s učiteli odchází na Akademické gymnázium do Vídně (19 let)
- Maturoval 4.7. 1872 a zapsal se na univerzitu, obor klasická filozofie
- Na doktora promoval 10. 3. 1876

Další studie

- Rozšiřuje si vzdělání v Lipsku (1876 – 77)
- Zde se seznámil se svou budoucí ženou, američankou Charlottou Garriguovou

Profesor

- 1878 se žení
- 1879 konečně habilitoval a začal přednášet na vídeňské univerzitě
- 1882 profesor na české univerzitě v Praze

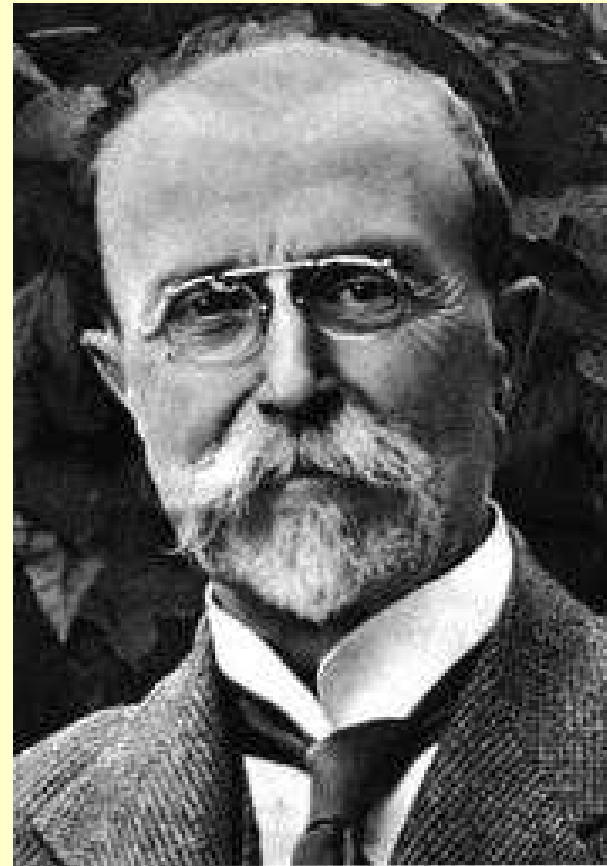
Politik

- 1891 poslanec, záhy získává respekt, kritikou politiky Vídně

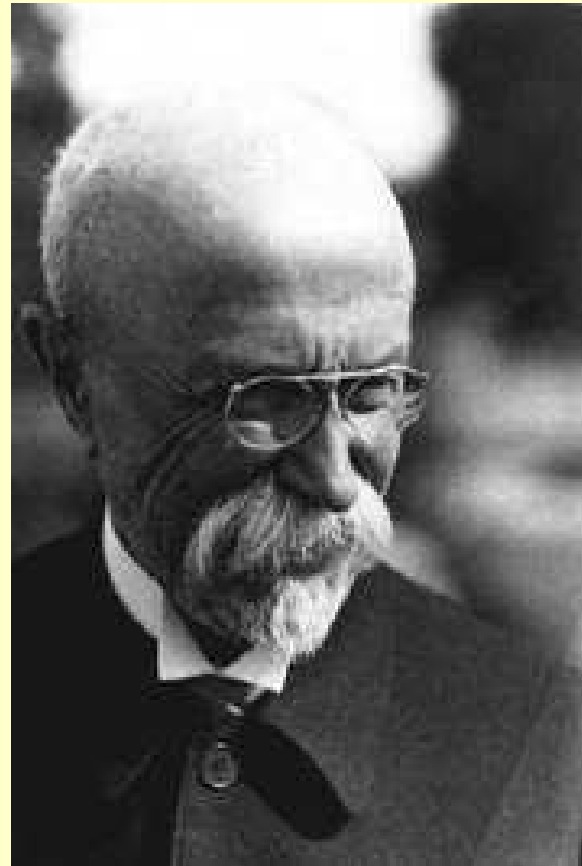
Politik

- 1914 – 64 let – odjezd do ciziny, snaha o československý stát

Politik

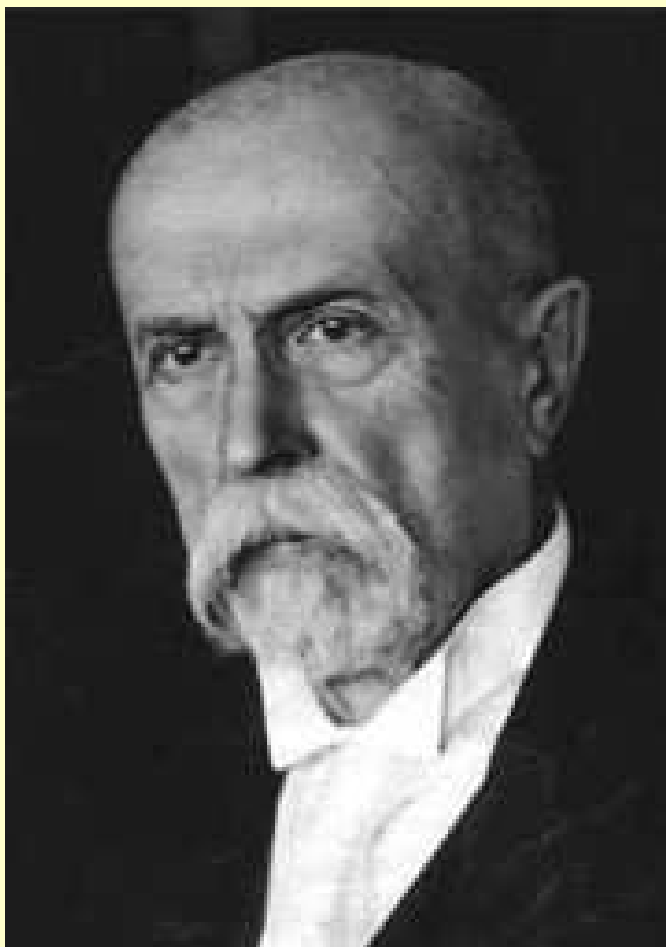
- Roku 1918 se vrací do Prahy jako první prezident Československa

Rodina

Jezdí mezi prostý lid

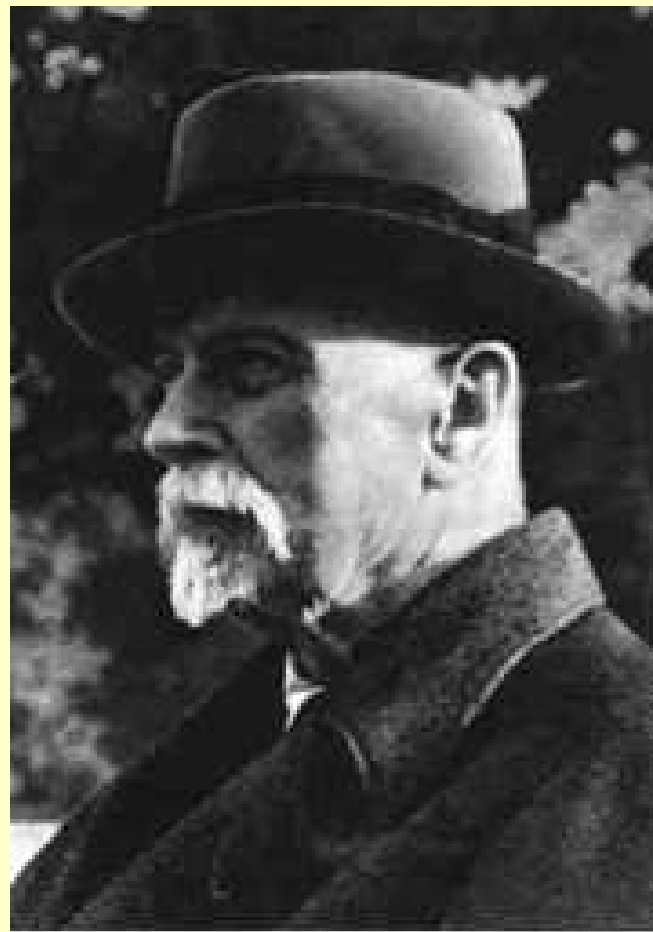

President Osvoboditel T. G. Masaryk na pivovarsko-sladařské výstavě v Brně r. 1929
Z nabízeného korbele piva se nenapil, pouze olízl prst namočený v pění a řekl: „Brr, to je hořko“.

Lány

Stále jezdí na koni

Pohřeb

Masarykův hrob

Použité zdroje

- <http://media0.webgarden.name/images/media0:4acc6a171ce99.jpg/Masaryk%20t%C5%99in%C3%A1ctilet%C3%BD%20N80-99.jpg>
- <http://www.osobnosti.net/foto/charlotte-garrigue-masarykova/97289-20080618103914.jpg>
- <http://www.celemvzad.cz/12/images/275.jpg>
- http://www.muzeumtgm.cz/DATA/images/original/46_219.jpg
- <http://veritas.evangelnet.cz/graphic/masaryk1.jpg>
- http://mm.denik.cz/52/78/tamasaryk12_denik_clanek_solo.jpg
- http://jamieos.smugmug.com/Genealogy/Thomas-Garrigue-Masaryk-and/Miscellaneous-Masaryk-photos/Charlotte-with-Alice-Jan-1916/110625969_j8Xxx-L.jpg
- http://www.mzv.cz/public/f4/37/62/165547_14903_T.G._Masaryk.jpg
- http://www.muzeumtgm.cz/DATA/images/original/46_227.jpg
- <http://www.mestosedlice.cz/images/zasobnik00/masaryk.jpg>
- http://i3.cn.cz/1085657567_eb-masaryk.jpg
- <http://vylety.kdykde.cz/data/70/775/000003644.jpg>
- <http://www.pozitivni-noviny.cz/test/gallery/Image/2007/09/Masaryk1.jpg>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ČSR

(písemný test)

VY_32_Inovace_2_20

Mgr. Klára Kubalová
2011

- 1) Co to byla MAFIE?
 - a) protihabsburský odboj
 - b) československé vojsko
 - c) první vláda ČSR
- 2) Československé vojsko dobrovolníků, zajatců a přeběhlíků bojující za 1.sv.války po boku Francie, Itálie a Ruska se nazývalo:
 - a) mafie
 - b) legie
 - c) polyfonie
- 3) Ve kterém roce skončila první světová válka?
 - a) 1914
 - b) 1918
 - c) 1930
- 4) Proč vypukla 1. světová válka?
 - a) zastřelili následníka trůnu
 - b) Rusko přepadlo Rakousko – Uhersko
- 5) Co přinesl pokles výroby na počátku třicátých let 20. století?
 - a) nárůst úspor lidí
 - b) hospodářskou krizi
 - c) hospodářský rozmach
- 6) Zasloužil se o vznik samostatné ČSR, stal se jejím prvním prezidentem. Byl to:
 - a) Eduard Beneš
 - b) Milan Rastislav Štefánik
 - c) Tomáš Garrigue Masaryk
- 7) Jaké důsledky měla porážka v první světové válce pro Rakousko – Uhersko?
 - a) stalo se britskou kolonií
 - b) přišlo o zlato
 - c) rozpadlo se

- 8) Jak se nazývala nejznámější dětská organizace v Československu ve 30. letech?
- a) Sokol
 - b) Bobři
 - c) Skaut – Junák
- 9) Jaké důsledky měla 1. sv. válka pro civilní obyvatelstvo?
- a) nedostatek potravin
 - b) utíkalo hromadně do zahraničí
 - c) zbohatlo
- 10) Kdy bylo vyhlášeno samostatné Československo?
- a) 1. ledna 1918
 - b) 28. října 1918
 - c) 28. října 1920
- 11) Kde bylo rozhodnuto o odtržení Sudet od Československa?
- a) V Mnichově
 - b) v Paříži
 - c) v Praze
- 12) Jak se nazývala pohraniční oblast v ČSR obývaná převážně Němci?
- a) Josefov
 - b) Sudety
 - c) Podkarpatská Rus
- 13) Kde se narodil T.G. Masaryk?
- a) v Břeclavi
 - b) v Hodoníně
 - c) v Praze
- 14) Co nepatřilo mezi oblíbenou zábavu lidí za „první republiky“?
- a) kino
 - b) rozhlas
 - c) televize